

Ο ΔΥΤΡΩΜΟΣ

ΣΥΜΒΟΛΟ

Ἔχουμε τόσα πράματα νὰ εἰποῦμε
τάχα θὰ προφτάσουμε ἴσαμ' αἴριο;

(Παλιὰ φράση)

....Ἦ Χαριανγὴ.

Ἄπ' τὸν ἴσκιο πᾶει νὰ βγεῖ
Καὶ μέσ' ἀπὸ τὰ βυλτονέρια
Ρόδα φέρτε στὴ πιανέρια.
Κι' ὅλοι μας ν' ἀκαρτεράμε
Μὴν καὶ φάνη ἡ Χαριανγὴ
Καὶ νὰ λαχταράμε.
(Ἄπ' τὸν ἴσκιο μὴν καὶ φάνη
Μὲ τ' ἀνθοστεφάνι...)

Οἱ μαννιάδες στὰ παιδιὰ
Νῦν τοὺς λένε: ἡ Χαριανγὴ
Καὶ νὰ λένε: ἡ Χαριανγὴ.
Καὶ φέρνει τὰ γλυκαηδόνια
Καὶ τίς δροσές
Καὶ τὰ ρόδα,
Τ' ἀμύραντα λουλούδια.
Καὶ φέρνει τίς καλές δροσές
Τὰ Ἐδὲμ καὶ τ' ἀγγελούδια

(Τ' ἄσπρα Ἐδὲμ καὶ τὰ γαλανὰ ἀγγελούδια...)
Φέρνει τὸν ἄσπρον Κρίνο
Τὸν ἀμάρντον
Καὶ τ' ὀλόσπρο τὸ Τριαντάφυλλο
Τ' ἀμάρντον.

....Ἦ Χαριανγὴ.

Ἄπ' τὸν ἴσκιο πᾶει νὰ βγεῖ
Καὶ μέσ' ἀπὸ τὰ βυλτονέρια.
Φῶς γιομάτοι νῆημαστεν,
Φῶς γιομάτοι—καὶ τὸ μάτι
μας νὰ φέγγει—Φῶς γιομάτοι...
(Κ' οἱ μαννιάδες στὰ παιδιὰ
Νῦν τοὺς λένε: ἡ Χαριανγὴ
Καὶ νὰ λένε: ἡ Χαριανγὴ...
Καὶ φέρνει τὰ μοσκολούλουδα
καὶ τὰ ρόδα—κ' εἶναι σάμπως
Τὸ πέλαο ρόδα νὰ ζωστεῖ
Ρόδα κι' ὁ πλατὺς ὁ κάμπος.
Καὶ φέρνει καὶ τὰ γλυκαηδόνια
Καὶ τίς καλές δροσές,
Τὰ Ἐδὲμ καὶ τ' ἀγγελούδια

(Τ' ἄσπρα Ἐδὲμ καὶ τὰ γαλανὰ ἀγγελούδια ..)

Καὶ γινόμεσταν οἱ Ἀρχόντοι
Κ' οἱ Βασιλιάδες κ' οἱ Δεσπότες,
Ὡς με τὸ Θεὸν οἱ Ἀρχόντοι
Καὶ πλὴν πέρα κι' ἀπὸ καὶ.

(—Μὰ ὡς τὰ τότες, ὡς τὰ τότες,
Θλίψη, δάκρυο, Προσευχή...)

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

Ο ΑΡΗΓΙΑΝΟΣ (*)

Ἦ ΓΡΙΑ. Παιδί μου, τί νὰ σοῦ πῶ; Σὰν κατέ-
βαινα τάντικρινὸ βουνὸ ξαπλώθηκα στὴν ὄξεια ἀπὸ
κάτου νὰ ξαποστάσω· ἀπάνου εἶχε ἡ πετροπέρδικα τὴ
φωλιά της κ' ἐπειδὴ της κ' εἶτανε νύχτα δὲ μὲ πῆρε
τὸ μάτι της. Ἀπὸ κείνη τᾶκουσα τοῦτα ποὺ θὰ πῶ.
Ἔλεγε ἕνα της πουλάκι. «Ἐπέρασες μάννα ἀπὸ τὸ πα-
λάτι; Ἐπέρασας. Τί κάνει ὁ βασιλιάς μας; Χειρότερο,
παιδί μου, δὲ θὰν τὴ γλυτόσει. Σῶπα, μάννα. Ναί
παιδί μου, λυπᾶσαι; Ναί, μάννα, καλὴτερα ποῦ λέει
ὁ λόγος νὰ πάου ἐγὼ παρὰ ἐκεῖνος. Δάγκασε τὴ
γλώσσα σου, παιδί μου, εἶπε τρομασμένη ἡ πετρο-
πέρδικα, ἂν σᾶκουγε κανεὶς... Συνορά τοῦ κεφαλιοῦ
μου, γιατί μονάχα μὲ τὸ αἷμα σου θὰ γίνει καλὴ ὁ
βασιλιάς». Καὶ τὸ πουλάκι, ποῦ λέτε, τρόμαξε τότες
καὶ χώθηκε στὰ φτερά της μάννας του. Δὲν ἤξερα,
παλικάρια, ποῦ λέτε, γιὰ ποιόνε βασιλιά ὅλεγαν. Νά,
τὸ ἀληθινὸ γιαντρίκι... Ἄς πᾶει ἕνας σας νὰ τὸ φέρει...

ΟΛΟΙ (μὲ προθυμία). Ποῦναι, γριά;

Ἦ ΓΡΙΑ. Πίσω ἀπὸ τάντικρινὸ βουνό· στὴν τσί-
μα τοῦ βράχου εἶναι τὸ δέντρο καὶ στὴν ἄκρη τοῦ
κλωναριοῦ εἶναι ἡ φωλιά της πετροπέρδικας. Δὲ βρ-
στάει καλὰ τὸ βάρος ἐνὸς ἄθρωπου· μὰ ὅποιος θέλει
τὴ ζωὴ τοῦ βασιλιά του ἂς θυσιάσει τὴ ζωὴ του,
γιατί ἂν πέσει, καὶ θὰ πέσει, δὲ γλυτόνει!... (οἱ στρα-
τιῶτες σωπαίνουν). Δὲν τὴν ἀποφασίζει κανεὶς: Τὸ
ξέρω...

Ο Γ'. Τί ψέματα μᾶς κοπανᾶς, γριά, τόσην ὥρα...

Ἦ ΓΡΙΑ. Θὰ πάω νὰν τὸ πῶ στὸ παλάτι νὰ
στείλουν ἕνανε. Γιὰ τὸ χατίρι τοῦ βασιλιά ἂς θυσια-
στεῖ ἕνας.

Ο ΣΚΟΠΟΣ. Σωστὰ!

Ἦ ΓΡΙΑ. Μόνο νὰ μὴν εἶσαι ἐστὶ ἐκεῖνος...

Ο ΣΚΟΠΟΣ. Ἐγώ;

Ἦ ΓΡΙΑ. Ναισέ! ὅπως κ' ἡ ἀφεντιά του κ' ἡ
ἀφεντιά του... (δείχνει τοὺς ἀλλουνοὺς). Γιατί ποῦ ξέ-
ρει κανεὶς σὲ ποιὸν μπορεῖ νὰ λάχει ὁ θάνατος... (οἱ
στρατιῶτες κοιτάζονται μεταξύ τους).

Ο Β'. Γριά, λές ψέματα...

Ἦ ΓΡΙΑ. Νὰ μὴ χερῶ τὰ μάτια μου...

Ο Α'. (στοὺς ἄλλους). Ἀκοῦς τὴν ψέφτρα...

Ο Γ'. Παλουκομένη γριά, μὲ τὰ ψέματά σου...

Ο ΣΚΟΠΟΣ. Ὁξω ἀπὸ δῶ, ψέφτρα!...

Ο Β'. Χάσου ἀπὸ καὶ πούρθε, γριά στρίγγλα...

(τὴ σπρώχνουν· ἡ γριά παίρνει τὸ σιδάκι της καὶ τὸ
ραβδί της).

(*) Κοίταξε ἀριθ. 443, 444 445, καὶ 446.